

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-08-22

Diarienummer:
GSN-2024-02616

Handläggare:
Anna Axelsson, Martin Larsson

Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2025

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** godkänna uppföljningen av internkontrollplanen per augusti 2025 i enlighet med **bilaga 1**.

Ärendet

Den 11 december 2024 beslutade gatu- och samhällsmiljönämnden om en internkontrollplan för verksamheten 2025. Nämndens internkontrollplan har utarbetats i enlighet med reglementet för intern kontroll i Uppsala kommun och dess helägda bolag. Planen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. I samband med delårsuppföljningarna och årsredovisningen följs internkontrollplanen upp. Granskningen per augusti 2025 visar att två av tre planerade kontrollmoment för perioden genomförts. De två kontrollmomenten har genomförts med resultaten utan anmärkning respektive med mindre anmärkning. Det tredje kontrollmomentet har flyttats framåt i tid och kommer genomföras tidig höst.

Beredning

Ärendet har beretts inom stadsbyggnadsförvaltningen. Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven är inte aktuella i ärendet.

Föredragning

Per augusti har nedanstående kontroller genomförts:

- Kontroll av att samtliga medarbetare har genomfört obligatorisk utbildning i informationssäkerhet. Resultat: med mindre anmärkning.

- Kontroll av att beslut tagna av tjänstepersoner enligt delegationsordningen är i enlighet med det delegerade mandatet. Resultat: utan anmärkning.

Följande kontroll var planerad att genomföras under perioden men har flyttats framåt i tid:

- Kontroll av avtalsföljsamhet avseende förnyelsebara drivmedel för anläggningsmaskiner genom att genomföra drivmedelskontroller för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten

Anledningen till att kontrollen flyttats framåt är för att leverantörerna inte ska veta när uppföljningen av drivmedel sker.

Ekonomiska konsekvenser

Internkontrollarbetet genomförs inom ramen för nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 augusti 2025
- Bilaga 1, Avrapportering av internkontrollplan för 2025
- Bilaga 2, Internkontrollplan 2025

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Rapport

Datum:
2025-08-26

Diarienummer:
GSN-2024-02616

Handläggare:
Anna Axelsson, Martin Larsson

Version/DokumentID:

Rapportering av internkontrollplan för 2025

För gatu- och samhällsmiljönämnden

Innehåll

Sammanfattning av granskningar	3
Fördjupad redovisning av kontrollmoment	5
Kontrollmoment 1 Kontroll av att samtliga medarbetare har genomfört obligatorisk utbildning i informationssäkerhet	5
Genomförd kontroll	5
Resultat av kontroll	5
Åtgärder	5
Kontrollmoment 2 Kontroll av att beslut tagna av tjänstepersoner enligt delegationsordningen är i enlighet med det delegerade mandatet	5
Genomförd kontroll	5
Resultat av kontroll	5
Åtgärder	6
Kontrollmoment 3 Kontroll av avtalsföljsamhet avseende förnyelsebara drivmedel för anläggningsmaskiner genom att genomföra drivmedelskontroller för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten.....	6
Genomförd kontroll.....	6
Resultat av kontroll	6
Åtgärder	6

Sammanfattning av granskningar

Granskningar som rapporteras per augusti

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
1	Brister i medarbetarnas motståndskraft mot cyberangrepp och bedrägerier medför att en medarbetares agerande möjliggör att en attack lyckas vilket i sin tur medför omfattande störningar och avbrott i samtliga it-leveranser.	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att samtliga medarbetare har genomfört obligatorisk utbildning i informationssäkerhet.	Kontrollera i Lärportalen att samtliga medarbetare genomfört den obligatoriska utbildningen i informationssäkerhet.	Granskningen är genomförd med mindre anmärkning	Kontrollera introduktionsrutiner och påminna tillsvidareanställda medarbetare att genomföra utbildningen. Enhetschefer ansvarar för att detta genomförs under 2025.
2	Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande	Kontroll av att beslut tagna av tjänstepersoner enligt delegationsordningen är i enlighet med det delegerade mandatet.	Stickprovskontroll om 15 beslut som tagits på delegation.	Granskningen är genomförd utan anmärkning.	Lära av resultaten från kontrollen genom att gå igenom dessa med berörda enheter. Ansvariga är berörda enhetschefer gör detta under 2025.

	rättssäkerhet samt förtroendeskada.				
3	Risk för att upphandlade anläggningsmaskiner inte följer vad som avtalats om 100 procent förnybart bränsle, exempelvis HVO100. Vilket leder till för höga utsläpp från nämndens anläggningsarbeten.	Kontroll av avtalsföljsamhet avseende förnyelsebara drivmedel för anläggningsmaskiner genom att genomföra drivmedelskontroller för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten.	Kontrollera att drivmedelsprover tagits för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten.	Granskningen har flyttats fram till hösten och kommer rapporteras i helårsrapporten.	

Tabell 1. Granskningar som rapporteras per augusti.

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

Kontrollmoment 1 Kontroll av att samtliga medarbetare har genomfört obligatorisk utbildning i informationssäkerhet

Genomförd kontroll

Det har kontrollerats hur stor andel av medarbetarna som har genomfört den obligatoriska utbildningen i informationssäkerhet.

Resultat av kontroll

Kontrollen är genomförd med mindre anmärkning. Kontrollen visar att 82 procentenheter av fastanställda medarbetare har genomfört utbildningen. Resultatet bedöms vara bra.

Åtgärder

Nya medarbetare kommer även fortsättningsvis att genomgå utbildningen som en del av sin introduktion och det ska kontrolleras att utbildningen ingått i introduktionen. Det kommer lyftas till samtliga enheter att påminna tillsvidareanställda medarbetare att genomföra utbildningen. Enhetschefer ansvarar för att detta genomförs under 2025.

Kontrollmoment 2 Kontroll av att beslut tagna av tjänstepersoner enligt delegationsordningen är i enlighet med det delegerade mandatet

Genomförd kontroll

15 ärenden för perioden 2025-01-01 till 2025-08-01 har slumpmässigt valts ut och kontrollerats.

Resultat av kontroll

Kontrollen är genomförd utan anmärkning. Förvaltningen har inte använt delegerat mandat felaktigt för något av de kontrollerade ärendena.

I detalj visar kontrollen att:

- 10 beslut är korrekt anmälda delegationsbeslut med rätt delegat samt rätt delegationsnummer. Ett av delegationsbesluten avseende beslut i fråga om dispens från lokala trafikföreskrifter skulle kunna tolkas till två olika punkter i

delegationsordningen vilket är något som skulle kunna behöva förtydligas i delegationsordningen nästa gång den ses över.

- 5 beslut är korrekt anmälda och med rätt delegat samt rätt delegationsnummer. I ärendedokumentet ligger dock fler än ett beslut men det är bara ett som är anmält. Varje enskilt delegationsbeslut behöver registreras i ett eget ärendedokument för att bli synligt i återrapporteringen till nämnden och att för att processen ska ha genomförts helt korrekt.

Åtgärder

För att lära av resultaten av kontrollen kommer de gås igenom med berörda verksamheter. Detta genomförs under 2025.

Kontrollmoment 3 Kontroll av avtalsföljsamhet avseende förnyelsebara drivmedel för anläggningsmaskiner genom att genomföra drivmedelskontroller för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten

Genomförd kontroll

Under våren beslutades det att genomföra kontrollen under tidig höst istället för under augusti. Anledningen till beslutet är att leverantörerna inte ska bli vana vid att anpassa sin verksamhet till att nämnden gör sin drivmedelsuppföljning i augusti varje år.

Resultat av kontroll

Resultatet redovisas i årsuppföljningen av internkontrollplanen.

Åtgärder

Eventuella åtgärder redovisas i årsuppföljningen av internkontrollplanen.

Nämnd
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-11-05

Diarienummer:
GSN-2024-02616

Handläggare:
Annika Bexelius, Martin Larsson

Internkontrollplan 2025

och analys av arbetet med intern kontroll 2024 enligt reglemente

För gatu- och samhällsmiljönämnden

Ett redovisande och aktiverande dokument som gatu- och samhällsmiljönämnden fattade beslut om
den 11 december 2024

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

I reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande,
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalyser. I riskregistret framgår om risken omhändertas i internkontrollplanen.

Internkontrollplanen innehåller också tre obligatoriska kontrollmoment som identifierats i kommunstyrelsens övergripande riskanalys. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Internkontrollarbetet består av riskanalys, värdering och prioritering av identifierade risker, upprättande av internkontrollplaner samt löpande information. Arbetet syftar till en god internkontrollmiljö där risker hanteras och avvikelser upptäcks eller förhindras löpande.

Internkontrollplanen för 2025 beskriver vilka kontroller som ska genomföras utifrån identifierade risker. Riskerna har värderats, prioriterats och beslutats om hantering i antingen verksamhetsplan, intern kontrollplan eller i det löpande kvalitetsarbetet.

Planen omfattar

- Kontroller av arbetssätt, system och rutiner
- Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut
- Finansiell kontroll
- Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv

Arbetet med intern kontroll genomförs inom ramen för nämndens budget 2025. Uppföljningen av planen görs enligt beskriven frekvens och metod kopplat till respektive risk. Resultatet av genomförda granskningar rapporteras till nämnd vid angiven tidpunkt i planen samt sammanfattas i en rapport per helår som vidare rapporteras till kommunstyrelsen.

Organisation och ansvar för arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern styrning och kontroll sker till största delen i ordinarie verksamhet genom att rutiner och nödvändiga resurser är tillgängliga för att utföra nämndens grunduppdrag och utveckling av detta. Vem som ansvarar för vad i verksamhetsplan respektive internkontrollplan beslutas i samband med att åtgärder, aktiviteter och kontrollmoment tas fram. Generellt bär ansvarig chef huvudansvaret för både resurssättning och uppföljning av det som nämnden beslutat i verksamhets- och internkontrollplan.

I arbetet med riskidentifiering, värdering och prioritering kan relevanta åtgärder vara exempelvis framtagande av rutiner eller justeringar av redan befintliga rutiner. Detta omhändertas nödvändigtvis inte i verksamhetsplanen eller internkontrollplanen utan sker inom ramen för grunduppdraget. Vidare kan arbetet identifiera behov av ökad samverkan med resurser i annan verksamhet inom stadsbyggnadsförvaltningen.

Eftersom olika nämnder har olika ansvarsområden i samhällsbyggnadsprocessens olika skeenden finns det en övergripande gemensam struktur för samhällsbyggnadsnämnderna.

Arbetet med internkontroll är en delprocess i nämndens analys- och planeringsår vilket utgår från bland annat den kommunövergripande omvärldsanalysen och mål och budget. Ett moment i analys- och planeringsåret är nämndens prioritering av de risker som förvaltningen identifierat. I juni 2024 arbetade nämnden med att prioritera och eventuellt justera de risker som förvaltningen identifierat. Förvaltningen har därefter omhändertagit riskerna genom att styra hanteringen till verksamhetsplan, internkontrollplan eller det löpande kvalitetsarbetet inom ramen för grunduppdraget.

Stadsbyggnadsförvaltningen har ett övergripande riskregister där samtliga identifierade risker för förvaltningen finns beskrivna.

Planerad utveckling av intern kontroll 2025 och framåt

Nämnden kommer under 2025 förstärka arbetet med systematiskt omvärldsbevakning och analys för att bättre koppla närvärldshändelser till den riskanalys som genomförs.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fyra kontrollområden: - Kontroller av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden/bolagsstyrelsen att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.

Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för uppföljning	Tidpunkt då kontrollmomentet ska följas upp inför rapportering till nämnd/bolagsstyrelse.

Tabell 1. Begrepp som används i internkontrollplanen.

Risker och kontrollmoment

Nämnden/bolagsstyrelsen uppdrar åt förvaltningen/bolaget att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för uppföljning
Kontroller av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner	Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att behovet av rutiner och planer för analogt arbete vid avbrott och störningar är inventerat inom verksamheten. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och övade.	Kontrollera att det finns ett dokumenterat underlag som beskriver hur verksamheten ska bedrivas analogt då digitala system inte är tillgängliga. Kontrollera att rutiner och planer har övats och utvärderats.	December
Kontroll av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner	Ledningen saknar en aktuell bild över verksamhetens systematiska arbete med informationssäkerhet vilket leder till bristfälliga underlag för prioritering av nödvändiga säkerhetsåtgärder. Detta i sin tur medför risker för störningar i verksamhetens uppdrag och det kan också medföra sanktionsavgifter från tillsynsmyndigheter	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att förvaltnings- respektive bolagsledningen genomfört mognadsdialogen informationssäkerhet.	Kontrollera att det finns en redovisning av utfallet från mognadsdialogen med ett tillhörande förslag på förbättringsåtgärder.	December

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för uppföljning
Kontroll av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner	Brister i medarbetarnas motståndskraft mot cyberangrepp och bedrägerier medför att en medarbetares agerande möjliggör att en attack lyckas vilket i sin tur medför omfattande störningar och avbrott i samtliga it-leveranser.	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att samtliga medarbetare har genomfört obligatorisk utbildning i informationssäkerhet.	Kontrollera i Lärportalen att samtliga medarbetare genomfört den obligatoriska utbildningen i informationssäkerhet.	Augusti
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada.	Kontroll av att beslut tagna av tjänstepersoner enligt delegationsordningen är i enlighet med det delegerade mandatet.	Stickprovskontroll om 15 beslut som tagits på delegation.	Augusti
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Risk för att upphandlade anläggningsmaskiner inte följer vad som avtalats om 100 procent förnybart bränsle, exempelvis HVO100. Vilket leder till för höga utsläpp från nämndens anläggningsarbeten.	Kontroll av avtalsföljksamhet avseende förnyelsebara drivmedel för anläggningsmaskiner genom att genomföra drivmedelskontroller för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten.	Kontrollera att drivmedelsprover tagits för anläggningsmaskiner inom minst 15 procent av anläggningsprojekten.	Augusti

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för uppföljning
Finansiell kontroll	På grund av att nämnden faktureras fel finns risk för att stora belopp betalas ut felaktigt vilket kan leda till att andra delar av verksamheten drabbas negativt.	Kontroll av rutiner för fakturahantering och attestflöden. 1. Kontroll av att rutin för fakturahantering följs. 2. Kontroll av att attestflödet och att fakturering från konsulter inte avviker från avtal.	Stickprov om tio fakturor. 1. Kontroll av att 1. fakturerat belopp är rätt 2. kontering är rätt 3. upphandling skett enligt lagar och avtal 2. Kontrollera att fakturerad tid och gällande avtal för konsulttjänster överensstämmer.	December
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen.	Kontrollera förtroendevalda och anställda chefer på förvaltningens kunskaper om oegentligheter, mutor och jäv.	Enkät angående kunskaper om mutor och jäv till förtroendevalda och chefer.	December

Tabell 2. Risker och kontrollmoment.